

Kaart 4.01	Zorg
Deelgebied	Kleuterverlenging/doubleren/versnellen
Verantwoordelijke	IB
Geëvalueerd	Mei 2022

Inleiding

Hoe gaan we als school om met verlenging van de kleuterperiode en met doublures vanaf groep 3 en met versnellen? Hoe zorgen we ervoor dat een leerling een doorlopende ontwikkelingslijn volgt? Het juiste besluit nemen is niet altijd eenvoudig. Uitgangspunt is dat een leerling onze school in 8 jaar doorloopt.

Doel

Een besluit tot verlenging van de kleuterperiode, doublure na groep 3 of een versnelling (vervroegde doorstroming) goed onderbouwd te kunnen nemen.

Afspraken

De overgang van groep 1 naar 2

Als een leerling in groep 1 voor 1 oktober geboren is (1 januari is de grens van de overheid, wij kijken echter kritisch naar de doorstroom van de leerlingen die in oktober, november en december geboren zijn) dan zal het kind na de zomervakantie doorgaan naar groep 2, tenzij de volgende omstandigheden voordoen:

- Het kind heeft een -+ of een -- op twee van de drie basisgegevens (basiskenmerken, betrokkenheid en risicofactoren) van KIJJK!
- Het kind heeft op meer dan 3 onderdelen 6 maanden achterstand in het lvs KIJJK!
- De leerkracht kan duidelijke redenen aangeven wat het extra jaar voor de leerling zal opleveren.
- De MRT'er geeft aan dat het kind uitvalt op de motoriek.

Voldoet een leerling aan de bovengenoemde criteria, dan zal de leerkracht dit met de IB'er bespreken tijdens de 2e groepsbespreking in het jaar (februari/maart). Tijdens de groepsbespreking wordt o.a. met de IB'er besproken wat het extra kleuterjaar zal opleveren. Tevens zullen de aandachtspunten met de IB'er besproken worden. Aan deze punten zal de leerkracht extra tijd besteden, zodat de leerling mogelijk toch aan het einde van het schooljaar over kan gaan naar groep 2.

Als de IB'er en de groepsleerkracht het erover eens zijn dat een extra kleuterjaar in groep 1 effectief zal zijn, dan wordt tijdens de rapportbespreking van februari/maart besproken met de ouders dat de leerling een kans heeft om een jaar langer in groep 1 te blijven. De leerkracht zal de aandachtspunten kenbaar maken en aangeven waar hij/zij de laatste helft van het schooljaar extra aandacht aan zal besteden. Ook zal met de ouders besproken worden wat zij met de leerling thuis kunnen doen.

Tijdens de groepsbespreking van juni zal worden besproken of de leerling daadwerkelijk kleuterverlenging krijgt. Indien dit het geval is, zal in Esis en tijdens de warme overdracht aangegeven worden waarom de leerling een extra kleuterjaar krijgt en wat de aandachtspunten voor hem het komende jaar zullen zijn.

Bij iedere leerling in groep 1 en 2 wordt in de periode tot de herfstvakantie bekeken of de inschatting van plaatsing past bij wat de leerling laat zien. Wanneer dit niet het geval is, dan wordt dit door de leerkracht en IB'er besproken met ouders. Dit gesprek vindt uiterlijk plaats tijdens de oudergespreksronde in oktober.

De overgang van groep 2 naar 3

Een leerling uit groep 2 zal na de zomervakantie overgaan naar groep 3, tenzij er zich drie van de volgende omstandigheden voordoen:

- Het kind heeft op meer dan 3 onderdelen 6 maanden achterstand in het lvs KIJJK!

- b. De leerling beheerst twee van de leesvoorwaarden niet. De school gebruikt hiervoor 3 leestaken (auditieve analyse, auditieve synthese en letterkennis) uit de kwaliteitskaart Preventie van Leesproblemen groep 1 en 2.
- c. De leerling voldoet niet aan de rekenvoorwaarden voor eind groep 2. Deze rekenvoorwaarden zijn geadviseerd door de rekenspecialist (zie bijlage wat een leerling moet beheersen om naar groep 3 te kunnen).
- d. De MRT'er geeft aan dat het kind uitvalt op de motoriek.
- e. En de leerkracht kan duidelijke redenen aangeven wat het extra jaar voor de leerling zal opleveren. Dit kan bijvoorbeeld het geval zijn bij kinderen met een weinig ontwikkelde werkhouding, taakgerichtheid, leerhouding, maar ook bij leerlingen met een grote taalachterstand.

Indien een leerling aan de bovenstaande criteria voldoet, worden de volgende stappen gezet:

1. Kleuterverlenging wordt door de groepsleerkracht van groep 2 aan de orde gesteld in de leerlingenbespreking van januari/februari (hiervoor heeft de leerkracht de lijst 'observatiegegevens bij kleuterverlenging of –versnelling groep 1/2' ingevuld).
2. Kleuterverlenging wordt daarna (op advies van de groepsbespreking) met de ouders besproken tijdens het rapportgesprek van februari/maart. Aandachtspunten in het gesprek met de ouders zijn: de reden, de leeftijd van het kind, objectieve gegevens en observatiegegevens (hiervoor wordt het formulier 'observatiegegevens bij kleuterverlenging of – versnelling groep 1/2 gebruikt). Ook wordt aangegeven waaraan de komende tijd extra gewerkt gaat worden met het kind en wat de ouders mogelijk thuis met het kind kunnen doen. Daarnaast kan geadviseerd worden om hulp aan te vragen bij externe instantie zoals logopedie en fysiotherapie.
3. Er wordt een observatie gedaan door de IB'er, zodat zij ook een helder beeld heeft van het betreffende kind. Met de gegevens van de leerkracht en de observatie wordt er een plan voor de leerling gemaakt.
4. De inzet/aanpak en de effecten van de extra hulp die aan het kind is geboden moeten beschikbaar zijn en vastgelegd worden. Dit is met name van belang als het kind dreigt uit te vallen op de lees- en rekenvoorwaarden. In mei wordt de extra hulp geëvalueerd door de leerkracht en de IB'er. De IB'er neemt samen met de directie de beslissing over het wel/niet doorgaan naar het volgende leerjaar.
5. Eind mei/begin juni wordt de beslissing van de school over het wel/niet extra kleuterverlenging met de ouders besproken. Bij een verlenging wordt de beslissing vastgelegd op het formulier 'doubleren/versnellen van een groep' en ondertekend door de ouders.

Vervroegde overgang van groep 1 naar groep 2 is mogelijk als:

- a. De leerling op 13 ontwikkelingsgebieden tenminste 6 maanden voorloopt in het Ivs KIJK!
- b. Volledig aan de lees- en rekenvoorwaarden voldoet
- c. Als er naar het oordeel van de verantwoordelijke groepsleerkracht een opvallend vlotte ontwikkeling is. Om dit te kunnen beoordelen zijn er schriftelijke aantekeningen (vastgelegd in de observaties van KIJK!) beschikbaar m.b.t. de cognitieve ontwikkeling, sociaal-emotionele ontwikkeling, werkhouding, concentratie, interesse, enzovoort.

Groep 4-8, doublure en versnellen

Uitgangspunt is dat een kind de basisschool in 8 jaar doorloopt. Voorwaarden doubleren en versnellen groep 4-8:

- De afspraken met betrekking tot leerlingen zorg zijn nageleefd (zie ons zorgplan).
- De cyclus van handelingsgericht werken (2 cycli per jaar) wordt gevolgd.
- Het kind heeft extra ondersteuning/aanpassing gehad vanuit het groepsplan, gebaseerd op zijn/haar onderwijsbehoeften.
- Het kind is besproken op de interne leerling-bespreking.
- De ouders van het kind zijn tijdig op de hoogte gebracht van de zorgen. Signalen zijn besproken en de ouders zijn geïnformeerd over de procedure. Er is minimaal vóór en na de leerling-bespreking een gesprek met de ouders geweest.
- Het uiteindelijke besluit voor doubleren of versnellen ligt bij de school.

A. Doubleren

Uitgangspunt is dat een kind de basisschool in 8 jaar doorloopt. Er kunnen echter op cognitief en/of sociaal emotioneel gebied zwaarwegende redenen zijn om een kind te laten doubleren vanaf groep 4. De verwachting moet zijn dat het extra jaar ook daadwerkelijk meerwaarde heeft op cognitief en/of sociaal-emotioneel gebied. Door het volgen van deze procedure zal doubleren altijd een gewogen besluit zijn. Daarbij zijn altijd betrokken de leerkracht, de intern begeleider, de directie, de ouders en de leerling. Bij een verschil in visie en standpunten tussen school en ouders, ligt het uiteindelijke besluit tot een doublure bij school.

B. Versnellen

Met versnellen bedoelen we het op de een of andere manier bekorten van de basisschoolperiode. Een andere term hiervoor is vervroegde doorstroming. Dit kan door een groep over te slaan of door twee leerstofjaren in één schooljaar in te passen. Ook voor versnellen geldt dat het altijd een besluit is wat genomen is door de leerkracht samen met de intern begeleider en in een goede communicatie met de ouders, directie en leerling.

Ook hiervoor is het belangrijk om niet alleen te kijken naar het cognitieve gebied , maar ook op sociaal-emotioneel gebied. Hiervoor vragen we een onderzoek aan bij het HCO om een onafhankelijk advies te krijgen. Hiervoor is een IQ test en d.m.v. een gesprek (eventueel een observatie) een inschatting van de mogelijkheden van de leerling op sociaal-emotioneel gebied onmisbaar.

Informatie aan de ouders/verzorgers

In alle gevallen hebben de leerkrachten vooraf aan een besluit goed overleg gevoerd met de ouder(s). Ouders worden geïnformeerd over alle stappen en acties die zich in het proces voordoen.

Bijlage   Basisvereisten voor de overgang van groep 2 naar groep 3

Taal

- Auditieve analyse en synthese beheersen.
- De begrippen vooraan, achteraan en het midden.
- Rijmen.

Basisvereisten voor rekenen

Getallen en bewerkingen: oriëntatie getallen

Het kind beheerst te einddoelen van groep 2 waaronder o.a.:

- De telrij t/m 20 opzeggen heen en weer.
- Resultatief tellen t/m 12.
- Hoeveelheden t/m 6 in 1 keer overzien, zonder te tellen.
- Het herkennen van de getalsymbolen.

Getallen en bewerkingen: splitsen

Het kind beheerst te einddoelen van groep 2 waaronder o.a.:

- Hoeveelheden t/m/ 10 kunnen splitsen in betekenisvolle situaties.
- Hoeveelheden t/m 6 in 1 keer overzien, zonder te tellen.

Getallen en bewerkingen: optellen en aftrekken

Het kind beheerst te einddoelen van groep 2 waaronder o.a.:

- Het kunnen redeneren met hoeveelheden en het in staat zijn, met behulp hiervan, erbij- en eraf-vragen in betekenisvolle situaties te beantwoorden en te representeren.
- Hoeveelheden t/m 6 in 1 keer overzien, zonder te tellen.
- Verkort kunnen tellen van hoeveelheden tot 12, door gebruik te maken van patronen en structuren.

Verhoudingen

Het kind kan tellen met sprongen (en herhaald optellen)

Meten, tijd en geld

Het kind beheerst te einddoelen van groep 2 waaronder o.a.:

- Getallen t/m 20 herkennen.
- Het kunnen vergelijken en ordenen van lengte, omtrek, oppervlakte, inhoud en gewicht.
- Het kunnen meten van lengte, omtrek, oppervlakte, inhoud en gewicht met betekenisvolle maten.
- Weten dat de tijd lineair verstrijkt.
- Met behulp van meetinstrumenten, zoals zandloper, kookwekker, kleurenklok enzovoort kunnen zien hoe de tijd verloopt.

Meetkunde

Het kind beheerst te einddoelen van groep 2 waaronder o.a.:

- Het kunnen toepassen van meetkundige begrippen, zoals links, rechts, voor, achter, naast, boven, dichtbij en veraf.

Algemeen

Het zou fijn zijn als de kinderen vanaf de meivakantie leren om aan een tafel te werken in een goede houding: met twee voeten op de grond.